

FAKTA- ARK

OSCARSHALL

REHABILITERING AV OSCARSHALL

Som et kjent landemerke i Oslo bybilde ligger Oscarshall ned mot Frognerkilen på Bygdøy. Bygningen eies av staten og er stilt til disposisjon for Kongen. Oscarshall brukes ikke som bolig av Kongen eller hans familie, men har i over 100 år fungert som museum for publikum.

Forvaltningen av eiendommen er delt mellom Statsbygg og Det kongelige hoff.

Etter to år med rehabilitering ble Oscarshall lystslott på Bygdøy i Oslo gjenåpnet 20. august 2009. Dermed fremstår den praktfulle eiendommen med stil og verdighet igjen. Den mest åpenbare forandringen er at Oscarshall har skiftet farge – fra svakt lakserosa til hvitt med et gyllent preg. Årsaken er at slottet opprinnelig var hvitt, og at det på et senere tidspunkt ble malt rosa. Nå har Oscarshall fått tilbake sin opprinnelige farge og uttrykk.

Foruten den treetasjers hovedbygningen består anlegget av flere bygninger og en park som går ned mot sjøen:

- Slottet: 710 m² (3 etasjer)
- Spisesalsbygning: 127 m² (2 etasjer)
- Portnerbolig: 95 m² (2 etasjer)
- Kjøkkenbygning: 237 m² inkl. atrium (2 etasjer)
- Kavalerbygning: 173 m² (2 etasjer)
- Til sammen: 1342 m²

PROSJEKTET

Rehabiliteringen av Oscarshall har bestått av fire delprosjekter:

1. Utvendig antikvarisk rehabilitering av slottet og spisesalsbygning
2. Antikvarisk rehabilitering av

portnerbolig, kjøkkenbygning og kavalèrbolig

3. Innvendig restaurering av slott og spisesalsbygning inkludert kunst og inventar

4. Oppgradering av utearealer og parkområder

Statsbygg har hatt ansvar og vært byggherre for delprosjekt 1 og 2, mens Det kongelige hoff selv har vært ansvarlig for delprosjekt 3 og 4.

Kostnadsrammen for de to delprosjektene i Statsbyggs regi er på totalt 68 millioner kroner.

FREDET

Oscarshall er fredet for å bevare alle sine verdier, som omfatter både de historiske, kunsthistoriske og de materialhistoriske. Prinsipielt var det ønskelig at så mye som mulig av det

FAKTA

Byggeår: 1847-1852
Arkitekt: Johan Henrik Nebelong
Adresse: Oscarshallveien 805, Oslo
Bruk: Museum

Foto: Jan Haug, Det kongelige hoff

originale skulle bevares, og at anlegget visuelt skulle fremstå slik det opprinnelig var. Dette er vektlagt i rehabiliteringen, samtidig som det er tatt hensyn til tekniske problemstillinger, nødvendig utbedring av skader og forebygging av nye skader.

UTFORDRINGER

Det er en kjensgjerning at Oscarshall har hatt problemer med vanninnsig og høy fuktighet fra tidlige tider. Dette kom klart frem i arbeidet på taket og veggene på slottet.

Analysen av pussmørtel og malingslag er utført for å få sikkerhet rundt de opprinnelige materialene. Tilstandsvurderinger er foretatt, og det er utført forsøk med forskjellige malingsfjerningsmetoder. De første områdene som ble avrenset viste en velbevart og meget hard opprinnelig Portlandsement-puss. Ornamentet og trekningen var også utført i det samme materialet. Ut fra disse prøveavrensningene kunne det se ut som at fasadene ikke hadde så store skader. Dette viste seg å være lite representativt. Da all maling var fjernet ble det synlig at de fleste reparasjonene var utført i forskjellige bløtere mørtler som var betraktelig mer forvitret og skadet. Skadene i underliggende teglkonstruksjoner viste seg også å være store.

Nå er Oscarshall fullt rehabilitert med blant annet utbedring av tegl, dekor,

finpuss, maling og forbedring av belag og avrenning.

HISTORIE

Slottet ble påbegynt i 1847 og sto ferdig i 1852. Det ble tegnet av den danske arkitekten Johan Henrik Nebelong for kong Oscar I. Oscarshall ble solgt av Kong Karl IV til den norske staten i 1863 og har siden stått til disposisjon for det norske kongehuset.

Bygningen anses som en av de viktigste nygotiske profane bygninger i Norge. Arkitekturen er inspirert av engelske nygotiske slott, og forbildene var Strawberry Hill og Abbotsfarm, samt Babelsberg i Tyskland. Materialmessig var Oscarshall svært moderne. For fasadens vedkommende er det unike at de ble fullstendig oppført med Portlandsement, et den gang ukjent materiale i Norge. Materialene ble spesifisert av arkitekten og ble importert spesielt. Dette gjorde anlegget unikt, men det viste seg også å gi noen uante problemer.

Få norske kunstnere hadde fått utsmykkingsoppdrag på Det Kongelige Slott, og det ble rettet kritikk mot dette i samtiden. Kong Oscar I ønsket å rette på dette ved byggingen av lystslottet på Bygdø. Her fikk norske samtidskunstnere oppdragene, og i dag framstår lystslottet som et monument over norsk kunst og kunstindustri på midten av 1800-tallet.

www.statsbygg.no

Foto: RIK arkitektur AS

Foto: A.L. Høyer AS

UTGIVER

Statsbygg
August 2009
Opplag: 100
Foto forsider: Jan Haug,
Det Kongelige Hoff